

ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ

Державна молодіжна політика є специфічним і цілісним напрямом діяльності держави, мета якої – створення необхідних соціально-економічних, політико-правових, організаційних умов та гарантій для соціального становлення і розвитку молоді, реалізації творчого потенціалу молодого покоління в інтересах розвитку суспільства [4, с. 209].

Вивченню питань щодо державної молодіжної політики України приділяли увагу такі науковці: О. Балакіреєв, В. Боряз, М. Головатий, С. Іконнікова, В. Лісовський, М. Перепелиця, Ю. Рубан, О. Яременко та ін.

Відомий український вчений В. Головенько під терміном «державна молодіжна політика» розуміє «сукупністю дій всіх державних і громадських інституцій, проте кожний її суб'єкт, соціальна інституція здійснює її диференційовано відповідно до своїх потреб і можливостей з урахуванням місцевих умов» [1, с. 136].

Державна молодіжна політика значною мірою реалізуються через саму молодь, молодіжний рух, молодіжні громадські об'єднання та організації в результаті відповідної їх діяльності. Молодь є динамічною, найбільш сприйнятливою до зовнішніх обставин соціальною групою. Вона легше за інші вікові та соціально-демографічні групи адаптується до нових обставин і є авангардом процесу трансформації життєдіяльності української нації. Саме в цей період активно проходить включення молодої людини в самостійну суспільно-політичну діяльність, відбувається зростання самостійності, відповідальності та ініціативності.

Загальноприйнятим є визначення поняття «молодь», зазначеним у Законі України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (стаття 1), де термін «молодь» вживається у такому значенні: «молодь, молоді громадяни – громадяни України віком від 14 до 35 років» [2].

Як наголошує український дослідник М. Головатий, молодь

характеризується не лише віковими ознаками, але й місцем, яке вона посідає у соціальній структурі суспільства, особливостями соціального становлення та розвитку. Саме тому постає питання про молодь як суб'єкт-суспільних перетворень, а звідси – і про саме цю вихідну позицію у формуванні державної молодіжної політики.

Перший нормативно-правовий документ щодо державної молодіжної політики в незалежній Україні було прийняття 15 грудня 1992 року Декларація Верховної Ради України «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» [5]. Наступним важливим нормативно-правовим актом незалежної України щодо державної молодіжної політики став прийнятий Закон України від 5 лютого 1993 року № 2998-ХІІ «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [6]. Вищеназвані документи визначили загальні засади створення організаційних, соціально-економічних, політико-правових умов соціального становлення та розвитку молоді, основні напрями реалізації державної молодіжної політики в Україні.

Також важливими документами, в яких розглядається державна молодіжна політика є Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (1 грудня 1998 р.), Постанова Кабінету Міністрів України №1059 «Про стан реалізації державної молодіжної політики» (18 червня 1999 року), Указ Президента України № 1284/99 «Про першочергові заходи щодо реалізації державної молодіжної політики та підтримки молодіжних громадських організацій» (6 жовтня 1999 р.), Указ Президента України № 221/2001 «Про додаткові заходи щодо реалізації державної молодіжної політики» (29 березня 2001 р.) та ряд інших.

До основних завдань державної молодіжної політики можна віднести:

– вивчення становища молоді, створення необхідних умов для зміцнення правових і матеріальних гарантій щодо здійснення прав і свобод молодих громадян, діяльності молодіжних організацій з метою повноцінного соціального становлення та розвитку молоді;

– допомога молодим людям у реалізації і самореалізації їхніх творчих можливостей та ініціатив;

– залучення юнаків і дівчат до активної участі у національно-культурному відродженні українського народу, формуванні його свідомості, розвитку традицій і національно-етнічних особливостей [5].

Одним з основних *пріоритетів державної молодіжної політики* є створення умов, за якими молодь отримувала б можливість реалізації своєї суспільно-політичної активності, прав і можливостей щодо вирішення власних проблем, прийняття високого рівня відповідальності за розвиток суспільства і держави. Внаслідок цього державне управління у сфері реалізації державної молодіжної політики має зосереджуватися на забезпеченні узгодженої діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства, спрямовану на вирішення проблем молоді, на основі формування комплексного механізму реалізації основних принципів державної молодіжної політики, який передбачає цілісність системи соціальних, правових, організаційно-управлінських, фінансово-економічних, освітніх, наукових, інформаційних, кадрових, мотиваційних тощо механізмів [3].

Отже, можна зробити висновок, що державна молодіжна політика повинна стати пріоритетним напрямком діяльності держави та здійснюватися в інтересах всього українського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Головенько В. А. Український молодіжний рух у ХХІ ст. / Укр. НДІ проблеми молоді. – К. : А.Л.Д., 1997. – 158 с., с.

2. Закон України Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 29, ст. 370 [Електронний ресурс] <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1659-15>

3. Кожушко Н. І. Механізми реалізації державної молодіжної політики і розширення транскордонного співробітництва України / Н. І. Кожушко. //

Державне будівництво. – 2014. – № 1. – Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2014_1_34.

4. Перепелиця М. П. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект) / М. П. Перепелиця. – К., 2001. – 242 с.

5. [«Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні»](#) Верховна Рада України; Декларація від 15.12.1992р. № 2859-ХІІ [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2859-12>

6. [«Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»](#) Верховна Рада України; Закон від 05.02.1993р. № 2998-ХІІ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2998-12>]